

Správa OLH o činnosti PS Urbár v Strelníkoch za rok 2022 pre Valné zhromaždenie PS Urbár v Strelníkoch konané dňa 17.6.2023.

Vážené valné zhromaždenie!

Dnes budem veľmi stručný. Z ekonomického hľadiska má UPS Strelníky za sebou dva asi najúspešnejšie roky, vďaka realizovaným obnovným ťažbám. Pritom rok 2022 bol z môjho uhla pohľadu výrazne odlišný od predchádzajúceho. Ak rok 2021 bol výrazný tým, že bola mimoriadne vlhká a studená jar, ktorá spôsobila takmer úplné zastavenie šírenia lykožrúta smrekového aj lykožrúta smrečinového ... tak rok 2022 bol jeho úplným opakom. Charakteristický abnormálnym deficitom vlahy a horúčavami a prudkým nárastom ideálnych podmienok pre množenie podkôrneho hmyzu a dôsledky sú pred nami. Obávam sa že poznačia vývoj v lesoch na dlhé roky. Napomohla ani tohoročná pomerne studená jar. V pondelok som bol na Pozemkovom a lesnom odbore OU Brezno a dozvedel som sa , že na Čiernom Balogu, hlavne na dvoch lesných správach Dobroč a Šaling sa odhaduje množstvo lykožrútovej kalamity smreka na milión m³, dobre počujete, milión, toľko by sa vyťažilo UPS Strelníky za 1100 rokov ! Nie je to jediná kalamitná oblasť, čísla rastú úplne všade na okolí. Nakoľko aj v roku 2011 priletel do lesov UPS Strelníky lykožrút z balockej strany, situácia sa zopakovala, nehovoriac o tom, že spomínané suchu tu vlani zapracovalo aj samo. Nechcem byť zlým prorokom a veštiť katastrofu, ale som si istý, že nás čaká dlhé a nepriaznivé obdobie. Čisto z ekonomického hľadiska, ceny dreva pôjdu prudko dole, najmä vlákny, predpokladám, že sa bude vo veľkom exportovať, cena práce v lesoch narastie a zohnať dobrú partiu do ťažbovej činnosti bude takmer nemožné, nakoľko práce bude pre ne vyše hlavy. Pomôcť môže jedine trvalá a systematická práca na spracovaní kalamity okamžite ako sa objaví a snaha nedovoliť jej prerásť do extrémnych stavov. Zčať treba okamžite.

A ešte jedna vec: Kedysi v urbároch pracovali takmer výlučne ich podielníci, dnešná realita je iná, musíte hľadať dodávateľov prác do ťažby aj pestovnej činnosti a tomu sa bude musieť trvale venovať buď predseda, ktorý bude dnes zvolený, alebo niekto kompetentný z výboru. Tiež sú aj iné, súrne práce, ktoré by určite zvládol aj niekto z radov podielnikov a na tie chcem upozorniť, lebo ide zväčša o práce, ktoré nie sú uvedené v oficiálnom Programe starostlivosti o les, ale sú nevyhnutné. Uvediem ako príklad len fakt, že hranice lesných porastov urbáru neboli preznačené desiatky rokov a niektoré pravdepodobne nikdy. Často nevieme, kde končí les a začína zarastená pastva, čo je urbárske a čo nie, chýbajú hraničné kopce, hraničné prieseky, hraničné značky medzi jednotlivými porastami, parcelami. Chce to len pár eur na mzdu pre ochotných venovať sa tejto práci, koniec-koncov, ide o to jasne vedieť čo je majetkom urbáru. Kedysi majiteľ vedel na centimeter presne, kde je jeho parcela, dnes, hoci máme GPS, musíme občas len hádať. Nielen to,

jedným zo špecifik Strelníckych lesov je mimoriadne agresívna lieska, ktorá obsadí okamžite každú voľnú a vyťaženú plochu a po zalesnení sa jej výseku treba venovať. Inak nie sme schopný dopestovať nový les ani za desať rokov, vid' Horná Jedlina. Preto budem žiadať výbor, aby našiel miestneho človeka, najlepšie z radov podielnikov, ktorý by tieto výseky systematicky realizoval podľa potreby. Znížilo by to výrazne náklady na opakované sadby.

Na záver: Dnes si zvolíte nový výbor a dozornú radu, dúfam, že aj s novým predstavenstvom bude spolupráca na dobrej úrovni.

V Strelníkoch 17.06.2023

Ing. Zoltán Kramec - OLH